

Előhang kispörköltöz

Krúdy Gyula, a konyhaművész

ZSOHAR MELINDA

Szerelmes regényekből és szakácskönyvekből soha nem elég. Szerelmi történeteket olvasni valószínűleg éppúgy megunhatatlan mulatság itthon és idegenben, mint ételekről, receptekről, étkezési, tálalási és főzési módokról megtudni titkokat. Hogy melyik téma iránt érdeklődünk inkább, az nem a témától és kortól függ. Bizonyos életkorban éppoly kíváncsian szegődünk a sütszfőzés rejtelmeinek nyomába, mint amilyenkorábban a szív titkait kutattuk...

Krúdy Gyula érdeklődése viszont a konyha regulái és az ételgőzők illatai iránt mindvégig csillapíthatatlan volt, és irodalmi magasságokba emelkedett. A *Mikszáth* köpenyéből kibújt, majd a nagy tanítótól elszakadt magyar klasszikus egy életre a gasztronómia hívéül szegődött, s amint az *A jó étvágy titkai* című válogatásból újfent kiderül, elképesztő változatossággal és rajongással foglalta írásba csodálatát.

Plasztikusan ír az ételekről, de az evőt is úgy festi le evés előtt, alatt és közben, hogy attól megjön az étvágya az étkezés gyönyöreit kevésbé becsülni tudó olvasónak is. Történelemkönyv mellé őt kell olvasni, ha az élet ízeit kívánjuk megismerni a XX. század első harmadában; a kávéházak, kiskocsmák és városi kifőzdék világát nála jobban senki nem ismerte.

A Noran Kiadó érdekes sorozatot indított újra, amelyben tematikus válogatásokat közöl egy-egy témában. Megjelentette magyar klasszikusok novelláit a szerelemről, a fényképezésről, Jézusról, a könyvről, az amerikai emberről, magyar írók zsidó, trianoni, cigány tárgyú, illetve velencei és londoni novelláit. A jó étvágy titkai című könyvben Krúdy Gyula írásait adja közre ételről, italról, vendéglátásról *Hunyady Sándor* felvezető tárcájával. Még egy vékonyka, szecessziós hatású füzetkét is mellékel a kemény borítású, takaros kötethez, amely a Krúdy család receptkönyvéből tallóz.

A címek magukért beszélnek: Előhang egy kispörköltöz, Szépvadászné tabáni kocsmái, A főispán ebédei, Lány hónapban kemény rák, A vadpecsenye kalandja. A címadó novella, A jó étvágy titkai egy vasúti elemőzsiáskosár történetét eleveníti

meg. A hímezett oldalú bársonytáska magában foglalta mindazt, amit Gödöllőtől Máriabesnyőig akkurátusan elfogyasztott a feneketlen bendőjű férfi utas. A kövér pasas elnyelte a barna kenyeret kemény tojással, parizert szeletelt, és kolbászt harapott. Mély táskájából erős savanyított paprikát és vereshagymát varázsolt elő, s azokat is magába eresztette a hideg kacsacombbal, darab rántott hússal, céklával, túróval, pogácsával egyetemben, amelyeket fonnyadt almával nyomtatott le végül. Igaz, inni nem ivott, mert mint mondotta: „En nem iszom soha semmi italt, mert hamar a fejembe száll. Akkor pedig garázda vagyok.”

Ezzel egyben azt is illusztráltuk, hogy ez így felsorolva semmi, csakis Krúdyval, Krúdytól érdekes.

(A jó étvágy titkai. Krúdy Gyula ételről, italról, vendéglátásról. Noran Kiadó, Budapest, 2003. A könyv és a melléklet ára 2500 forint)